

SARJAS PEELNEVALI TILMUNUD:

Pia Elbasalu
ROOISIAEGNE MAALIKUNST
TALUMNÄS (1961–1970)
Produktisioon ja retrospeksioon

Hele Treier

KOHALIK MODERNISUS KUNSTIS
Eesti vanamodernistliku kunsti teoreetiline
ja ajalooline kontseptuaalseerimine ning
Karl Ernst mütigi pervaadigumuleidamise perioodil

Raivo Keldomets
POSTMODERNIAALSUS KUNSTIS
Indeterministlik kunstipraktika
ja mittemeteriaalne kunst

Lilijan Hansar

LINNAST MUINSUSKAITSEALAKS
Linnaehtuslike struktuuride muutused
Eesti väikelinnades 13.–20. sajandil

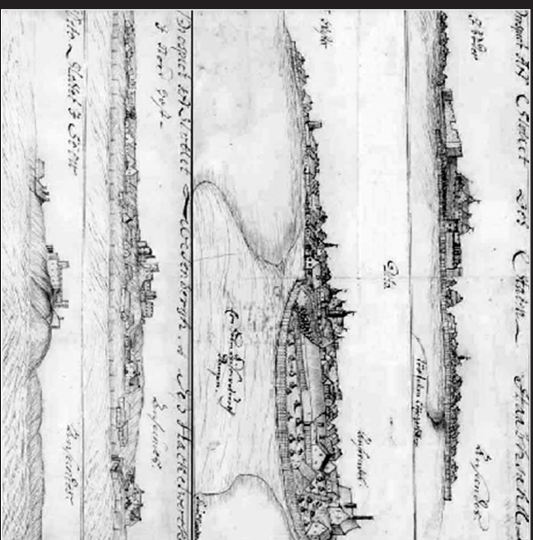
Uurimisülds on esitatud kümme Eesti vanalinna – Haapsalu, Kurressaare, Lihula, Pärde, Pärnu, Rakvere, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru – linnaehtusliku kujunemise tükivande keskajast kuni 1970. aastateni. Tähelepanu on suunatud erinevatele ehitisperioodidele toimumud plaani- ja hoonestruktuuri muutustele ja nende põhjuste esiletoomisele ning vanalinnade kaitsese ettevalmistamisele.

Vanalinnad on sarnase aja samas erineva arengu sümbools. Linnade arenguid üldistades on igal uuel perioodil püütud saabuval tulevikule ruumi teha. Vana asemele või kõrvale on kerkinud uus, olles määrgiks erinevate aegade töөлspidamistest. Muutustega on kaasnemud varasemate kultuurikihistuste hävitamine ja uute loomine. Nii peegeldavad vanalinnade pikka ajalugu ühest küljest küll erinevate ajastute arhitektuurikihistused, teisalt aga ebatühtlane hoonestruktuur. Tänavapildis on tüüpiline hooneestuse kõrguse vahelduvus ja tüüpide kruntide lüngad, tähistades kunagisi lõppe ja uusi algusi. See on saanud minusskaitsese püüandis sajanähtepikkuse ajaloo, kuid vastolusid peegeldavad vanalinnad – need on linnad, mis asuvad tükiseise peal ja all, linnad, millel on olnud palju algusi ja sarnapilvi lõppe. Kuid ajaloo mitmekihilisus ja tähendusrikkus tähendavad sadade aastate vanuseid linnu ning lepitavaid kontraste.

Dissertationes Academiae Artium Estoniae

LILIJAN HANSAR
LINNAST MUINSUSKAITSEALAKS

Lilijan Hansar LINNAST MUINSUSKAITSEALAKS

LINNABITUSLIKE STRUKTUURIDE MUUTUSED
EESTI VÄIKELINNADES 13.–20. SAJANDIL

FROM TOWN TO
HERITAGE
CONSERVATION AREA

Dissertationes
Academiae Artium
Estoniae

LILIJAN HANSAR (sündinud 1949) on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri eriala (1975) ning omandanud EKA muinsuskaitse ja restornerimiseriala lõpetuse (2002), samas lõpetanud kaitses (2003). Tähtsaimad teosed on "Kaitse ja restornerimisvalitsus (1975–1979), olind ja Kurressaare linnaarhitekt (1994–2003) ning tegev muinsuskaitseametis (2003–2007).

Alates 2007. aastast EKA muinsuskaitse ja restornerimis osakonna juhataja ja professor. Eritähtselt publikatsioonid keskenduvad põhiliselt linnaehtuslikele ajaloolisele ja mitteilislikele ettevõttele. Tähtsaimad teosed on "Kurressaare Linnalinnas" (1999) ja "Müübisäätisruudulinnas" (2004), autor on ka avaldanud mitmeid artikleid "1+1" ja "Muuseumis" (Tartu). Linnamuse olnud aastarvamist 11.2005, "Ehitava ja nähtava linnas" (Kunstiteaduslike uurimused, 2005, kd II (2–3)), "The legacy, an empty space in Urban Construction: Cesare Brandi's Restoration Theory in the Integral Preservation of Old Town Areas" (Kohi ja paik IV, 2008), "(Vanaj)linn kui sementšifari" (Aeg ja ruum. Uue muinsuskaitse poole. Eesti Kunstiakadeemia toimetised 19, 2009).

Tema tegevus on tunnustatud Kurressaare vanalinnakompleksi renoveerimise eest EMSV Riikliku Preemiaga (1980), Eesti Kultuurkapitali aastapremiiga (2005) ja Eesti Vabariigi presidenti IV Rahast Valge tihede ordnaga (2006).

9 789949 467009 >

ISBN 978-9949-467-00-6
ISSN 1736-2261

4

4

4